T007 A HÀM VII 100-Q08 Biệt Dịch-hết

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

154. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Luùc aáy Ma-ha-nam ñeán gaëp Ñöùc Phaät, sau khi leã kính thì ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, theá naøo goïi laø Öu-baø-taéc ñuû chí khí tröôïng phu... nhö ñaõ trình baøy ôû tröôùc. Laïi phaûi nhö theá naøo môùi coù ñaày ñuû caùc haïnh? Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam: –Vò Öu-baø-taéc ñaày ñuû loøng tin nhöng khoâng giöõ giôùi ñaày ñuû, goïi laø coù tín nhöng chöa ñuû giôùi. Ngöôøi muoán caàu ñaày ñuû tín vaø giôùi caàn phaûi sieâng naêng tu taäp caùc phöông phaùp laøm cho ñaày ñuû. Ñaây laø Öu- baø-taéc coù ñaày ñuû tín vaø giôùi. Naøy Ma-ha-nam, vò Öu-baø-taéc ñaày ñuû tín giôùi, nhöng chöa ñaày ñuû xaû, caàn phaûi tu taäp caùc phöông phaùp laøm cho ñaày ñuû. Ma-ha-nam baïch Phaät: –Hieän nay con ñaày ñuû caû ba chi: tín, giôùi, xaû. Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam: –OÂng nay tuy ñaày ñuû ba vieäc treân, nhöng khoâng thöôøng lui tôùi taêng phoøng, tinh xaù, vì lyù do naøy goïi laø khoâng ñaày ñuû, caàn phaûi sieâng naêng tìm phöông phaùp thöôøng ñeán chuøa, thaùp. Baáy giôø Ma-ha-nam baûo caùc Öu-baø-taéc: –Chuùng ta caàn phaûi coù ñaày ñuû loøng tin, giöõ giôùi, taâm xaû vaø thöôøng lui tôùi chuøa. Ñöùc Phaät baûo Ma-ha-nam: –Ai coù theå coù ñaày ñuû caû loøng tin, giöõ giôùi, taâm xaû, thöôøng ñeán chuøa thaân caän Taêng baûo, ñöôïc goïi laø ñaày ñuû. Naøy Ma-ha-nam, neáu coù ñaày ñuû boán vieäc treân nhöng khoâng chòu nghe phaùp, laø khoâng ñaày ñuû. Ma-ha-nam thöa: –Con thöôøng nghe phaùp. Phaät baûo: –Naøy Ma-ha-nam, ngöôøi naøo tuy thöôøng nghe kinh, nhöng khoâng thoï trì thì khoâng goïi laø ñaày ñuû. Ai tuy thöôøng thoï trì maø khoâng hieåu nghóa, cuõng laø khoâng ñaày ñuû. Ai tuy hieåu yù nghóa maø khoâng tu haønh

ñuùng lôøi noùi, cuõng laø khoâng ñaày ñuû. Ai ñaày ñuû loøng tin, giöõ giôùi, taâm xaû, thöôøng ñeán chuøa nghe phaùp, thoï trì, hieåu ñuùng yù nghóa, theo ñuùng nhö thuyeát tu taäp, ñaây laø haønh ñoäng ñaày ñuû vieân maõn. Naøy Ma-ha- nam, ngöôøi naøo ñuû tín, giôùi, taâm xaû, thöôøng ñeán chuøa, thaân caän Taêng baûo, nhöng khoâng chuyeân taâm nghe phaùp, cuõng goïi laø khoâng ñaày ñuû haïnh. Vì lyù do naøy caàn phaûi coù phöông tieän chuyeân taâm nghe phaùp, nhöng coù nghe phaùp maø khoâng thoï trì cuõng goïi laø khoâng ñaày ñuû. Theá neân caàn phaûi thoï trì chaùnh phaùp. Tuy thöôøng thoï trì, neáu khoâng hieåu nghóa cuõng goïi laø khoâng ñaày ñuû. Theá neân caàn phaûi hieåu roõ noäi dung yù nghóa cuûa lôøi noùi. Tuy hieåu roõ ñuùng nghóa nhöng khoâng tu taäp theo ñuùng lôøi noùi aáy, cuõng goïi laø khoâng ñaày ñuû. Theá neân caàn phaûi tu taäp ñuùng nhö giaùo thuyeát. Ai coù theå ñaày ñuû caû tín taâm, trì giôùi, taâm xaû, thöôøng ñeán chuøa, chuyeân taâm nghe phaùp, thoï trì khoâng queân, hieåu roõ yù nghóa... nhöng khoâng tu taäp ñuùng theo giaùo thuyeát cuõng goïi laø khoâng ñaày ñuû. Naøy Ma-ha-nam, vò Öu-baø-taéc nhôø tín taâm neân trì giôùi, nhôø trì giôùi neân ñaày ñuû taâm xaû, nhôø ñaày ñuû taâm xaû neân thöôøng thaân caän Taêng baûo, nhôø thaân caän Taêng baûo neân chuyeân taâm nghe phaùp, do chuyeân taâm nghe phaùp neân thöôøng thoï trì, do

thöôøng thoï trì neân hieåu ñöôïc yù nghóa, do hieåu ñöôïc yù nghóa neân thöôøng tu taäp ñuùng lôøi noùi, sieâng naêng tu taäp caùc phöông phaùp laøm cho ñaày ñuû. Ma-ha-nam laïi baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, vò Öu-baø-taéc ñuû bao nhieâu chi phaàn ñeå töï lôïi vaø chöa lôïi tha? Phaät baûo Ma-ha-nam: –Ngöôøi naøo coù ñaày ñuû taùm chi phaàn laø töï lôïi, chöa lôïi tha. Nhöõng gì laø taùm? Vò Öu-baø-taéc coù tín taâm khoâng daïy ngöôøi coù tín taâm, coù giöõ giôùi khoâng daïy ngöôøi giöõ giôùi, töï tu haïnh xaû khoâng daïy ngöôøi boá thí, töï ñeán chuøa thaùp thaân caän Taêng baûo nhöng khoâng daïy ngöôøi ñeán chuøa thaùp thaân caän Taêng baûo, töï mình nghe phaùp khoâng daïy ngöôøi nghe chaùnh phaùp, töï mình thoï trì khoâng daïy ngöôøi thoï trì, töï mình hieåu nghóa khoâng daïy ngöôøi hieåu nghóa, töï mình tu taäp ñuùng lôøi noùi khoâng daïy ngöôøi tu taäp ñuùng lôøi noùi. Ñaây laø Öu-baø-taéc ñuû taùm chi phaàn töï lôïi, khoâng lôïi tha. Ma-ha-nam laïi baïch Phaät: –Ñaày ñuû bao nhieâu chi phaàn thì goïi laø ñaày ñuû töï lôïi vaø lôïi tha?

Ñöùc Phaät daïy: –Ai coù theå ñaày ñuû möôøi saùu chi phaàn thì ngöôøi aáy taïo ñöôïc töï lôïi vaø lôïi tha. Ñoù laø: Töï mình sanh loøng tin, daïy ngöôøi coù loøng tin. Töï trì giôùi, daïy ngöôøi trì giôùi. Töï tu taäp taâm xaû, daïy ngöôøi boá thí. Töï ñi ñeán chuøa, daïy ngöôøi ñeán chuøa thaân caän Taêng baûo. Töï nghe phaùp, daïy ngöôøi nghe chaùnh phaùp. Töï mình thoï trì, daïy ngöôøi thoï trì. Töï mình giaûi roõ yù nghóa, daïy ngöôøi giaûi roõ. Töï mình tu haønh ñuùng lyù thuyeát, daïy ngöôøi tu haønh ñuùng lyù thuyeát. Ai thöïc haønh ñaày ñuû möôøi saùu chi phaàn naøy, ñöôïc goïi laø töï lôïi vaø lôïi tha ñaày ñuû. Ngöôøi nhö vaäy ñeán vôùi chuùng Saùt-lôïi, Baø-la-moân, Cö só, Sa-moân naøo, ñeàu laøm cho nhöõng chuùng hoäi aáy saùng röïc leân, nhö aùnh saùng maët trôøi phaù tan caùc boùng toái. Neân bieát ngöôøi naøy thaät ít coù. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, Thích-ma-nam leã Phaät roài töø giaõ. Caùc Tyø- kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 155. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Baáy giôø Thích-ma-nam ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt döôùi chaân Phaät roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, thaønh Ca-tyø-la naøy daân chuùng phoàn thònh, giaøu coù an laïc. Con soáng trong caûnh naøy coù luùc suy nghó: “Neáu coù voi döõ, xe chaïy nhanh, ngöïa loàng, ngöôøi cuoàng, chaïy ñuïng vaøo ngöôøi con, vaøo tröôøng hôïp aáy coù khi con khoâng coøn nhôù ñeán Phaät, Phaùp, Taêng”. Con laïi nghó: “Neáu ta qua ñôøi trong luùc taâm khoâng coù nhôù ñeán Tam baûo thì seõ sanh vaøo nôi naøo, caûnh giôùi naøo vaø thoï quaû baùo gì?”. Ñöùc Phaät daïy: –Tröôøng hôïp aáy oâng khoâng neân sôï haõi. Sau khi qua ñôøi, oâng seõ sanh vaøo caûnh giôùi thieän, khoâng bò ñoïa nôi coõi aùc, khoâng thoï quaû baùo aùc. Nhö caây ñaïi thoï khi moïc leân luoân luoân höôùng veà phöông Ñoâng, neáu noù bò hai xuoáng seõ ngaõ veà phöông naøo? Phaûi bieát caây naøy chaéc chaén ngaõ veà phöông Ñoâng. Cuõng nhö vaäy, oâng ñaõ luoân luoân tu taäp phaùp thieän laâu ngaøy, neáu bò ñoïa vaøo coõi aùc, thoï aùc baùo laø ñieàu khoâng theå coù.

Ma-ha-nam nghe lôøi Phaät daïy, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 156. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä.

Baáy giôø Thích-ma-nam ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt döôùi chaân, ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, vò Tyø-kheo ôû ñòa vò höõu hoïc, vieäc laøm chöa xong, thöôøng muoán tieán tôùi quaû vò A-la-haùn, nhaäp Nieát-baøn, vò aáy caàn phaûi tu taäp bao nhieâu phaùp ñeå dieät saïch caùc höõu laäu, ñaéc taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong ñôøi naøy chöùng ñaéc quaû vò La-haùn, ñaït ñöôïc giôùi voâ laäu, töï bieát chaéc chaén: "Ta khoâng coøn sanh töû, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân ñôøi sau nöõa"? Phaät baûo Ma-ha-nam: –Vò Tyø-kheo ôû ñòa vò höõu hoïc, chöa ñaéc voâ hoïc, yù luoân caàu tieán, muoán chöùng ñaéc Nieát-baøn, phaûi thöôøng tu taäp saùu nieäm. Nhö coù ngöôøi thaân theå gaày yeáu muoán an vui phaûi aên moùn ngon, caùc Tyø-kheo cuõng vaäy, vì muoán chöùng Nieát-baøn, phaûi tu taäp saùu nieäm. Theá naøo laø saùu? Moät: nieäm Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Bieán Tri, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñieàu Ngöï Tröôïng Phu, Thieân Nhaân Sö, Phaät Theá Toân. Khi nieäm Phaät khoâng coù tham duïc, saân haän, ngu si, chæ coù taâm thanh tònh chaân chính. Nhôø taâm chaân chính neân ñaéc phaùp vaø nghóa, thaân caän Phaät. Thaân caän Phaät neân taâm hoan hyû, nhôø hoan hyû neân thaân hyû laïc, thaân hyû laïc neân taâm ñaéc ñònh, do ñaéc ñònh neân ñoái vôùi keû oaùn gia vaø thaân toäc cuûa mình, khoâng nghó ñeán yeâu, gheùt, giöõ taâm bình ñaúng, an truï nôi doøng nöôùc phaùp, taâm nhaäp ñònh, nhôø tu taäp nieäm Phaät, tieán ñeán Nieát-baøn, goïi laø nieäm Phaät. Thöù hai: nieäm Phaùp laø nieäm coâng ñöùc cuûa Nhö Lai coù möôøi Löïc, boán Voâ sôû uùy, chaéc chaén ñöa ñeán Nieát-baøn, caàn phaûi chí taâm quan saùt phaùp naøy, chæ coù ngöôøi trí môùi bieát roõ. Thaùnh ñeä töû caàn phaûi nieäm Phaùp, ngay khi aáy xa lìa tham duïc, saân haän, ngu si, chæ coù taâm chaân chính thanh tònh, nhôø taâm chaân chính neân hieåu ñuùng Phaùp, thaân caän Phaùp neân taâm sanh hoan hyû, nhôø hoan hyû neân thaân hyû laïc, do hyû laïc

neân taâm ñaéc ñònh, taâm ñaõ ñònh neân bình ñaúng, ñoái vôùi thuø oaùn khoâng coøn yeâu gheùt, truï nôi doøng nöôùc phaùp, taâm nhaäp ñònh nhôø tu taäp quaùn nieäm phaùp höôùng ñeán Nieát-baøn. Ñaây laø nieäm Phaùp. Thöù ba: nieäm Taêng. Chuùng Taêng laø ñeä töû Ñöùc Nhö Lai, ñaéc phaùp voâ laäu, xöùng ñaùng laø ruoäng phöôùc toát cuûa theá gian. Nhöõng gì laø ruoäng phöôùc toát? Taêng coù Tu-ñaø-hoaøn höôùng vaø quaû, Tö-ñaø-haøm höôùng vaø quaû, A-na-haøm höôùng vaø quaû, A-la-haùn höôùng vaø quaû neân goïi laø ruoäng phöôùc toát. Taêng coù ñaày ñuû giôùi, ñònh, tueä, giaûi thoaùt vaø giaûi thoaùt tri kieán, neân xöùng ñaùng ñöôïc chaép tay cung kính. Ai nieäm Taêng thì ñöôïc phaùp vaø nghóa, thaân caän vôùi Taêng, taâm sanh hoan hyû, vì hoan hyû neân hyû laïc, vì hyû laïc neân ñaéc ñònh, vì taâm ñònh neân bình ñaúng vôùi oaùn thuø, khoâng coù tham duïc, saân haän, ngu si, chæ coù taâm thanh tònh chaân chính, truï nôi doøng nöôùc phaùp, nhôø tu taäp quaùn nieäm Taêng, tieán ñeán Nieát- baøn. Ñaây laø nieäm Taêng. Theá naøo laø nieäm Giôùi? Nghóa laø nieäm giôùi khoâng hoaïi, giôùi khoâng khuyeát, giôùi khoâng taïp, giôùi khoâng caáu ueá, giôùi thoaùt ly sôï haõi, giôùi lìa haïnh taø, giôùi lìa troäm caép, giôùi thanh tònh, giôùi hoaøn toaøn thieän. Ai nieäm caùc giôùi nhö vaäy thì xa

lìa tham duïc, saân haän, ngu si, taø kieán, xa lìa phaùp aùc, ñaéc phaùp vaø nghóa, thaân caän giôùi, taâm sanh hoan hyû, vì hoan hyû neân hyû laïc, nhôø hyû laïc neân taâm ñaéc ñònh, taâm ñònh neân bình ñaúng ñoái vôùi oaùn thuø, thanh tònh chaân chính, truï nôi doøng nöôùc phaùp, taâm nhaäp ñònh nhôø tu quaùn nieäm giôùi. Ñaây laø nieäm Giôùi. Theá naøo laø nieäm Thí? Nieäm söï boá thí cuûa ta coù keát quaû hoaøn haûo. Khaép theá gian ñeàu bò keo kieät, ganh tî phuû vaây, nay ta ñöôïc thoaùt ly caáu ueá cuûa söï tham lam keo kieät, ñem taát caû caùc vaät boá thí vôùi taâm khoâng luyeán tieác. Sau khi boá thí, ta hoan hyû nhö gaëp ngaøy hoäi lôùn, phaân phoái taøi vaät cuûa ta cho ngöôøi khaùc. Ngöôøi naøo coù theå tu taäp taâm boá thí nhö vaäy, ngay trong ñôøi naøy ñaéc phaùp vôùi nghóa, thaân caän boá thí, khoâng coù taâm tham duïc, saân haän, ngu si, chæ coù taâm chaân chính thanh tònh, nhôø ñoù sanh hoan hyû, nhôø hoan hyû neân thaân hyû laïc, thaân hyû laïc neân taâm nhaäp ñònh, taâm ñaõ ñònh neân bình ñaúng ñoái vôùi oaùn thuø, truï trong doøng nöôùc phaùp. Taâm nhaäp ñònh nhôø tu taäp quaùn nieäm thí. Theá naøo laø nieäm Thieân?

Ñoù laø Töù Thieân vöông, Tam thaäp tam thieân, Dieäm-ma thieân, Ñaâu-suaát thieân, Hoùa laïc thieân, Tha hoùa töï taïi thieân. Ai coù loøng tin nôi chö Thieân naøy, nhôø naêng löïc aáy seõ sanh vaøo caùc coõi cuûa chö Thieân. Cuõng vaäy, ta coù tín, giôùi, vaên, thí, tueä, nhôø coâng ñöùc naøy sanh leân coõi thieân. Ta cuõng thaáy nhöõng ngöôøi coù coâng ñöùc nhö vaäy sanh leân coõi thieân. Nieäm thieân nhö vaäy neân thoaùt ly tham duïc, saân haän, ngu si, chæ coù taâm thanh tònh ngay thaúng, ngay trong ñôøi naøy ñaéc phaùp vôùi nghóa, thaân caän chö Thieân neân taâm hoan hyû, taâm hyû neân thaân hyû laïc, thaân laïc neân taâm nhaäp ñònh, taâm ñònh neân bình ñaúng ñoái vôùi oaùn gheùt, truï nôi doøng nöôùc phaùp, taâm nhaäp ñònh nhôø tu taäp quaùn nieäm thieân, goïi laø nieäm Thieân. Naøy Ma-ha-nam, Tyø-kheo naøo ôû ñòa vò höõu hoïc, vieäc laøm chöa xong, thöôøng muoán caàu tieán ñeán quaû A-la-haùn, nhaäp Nieát-baøn, caàn phaûi chí taâm tu taäp saùu nieäm naøy. Ai tu taäp ñöôïc saùu nieäm aáy thì ñoaïn saïch caùc höõu laäu, ñaéc taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong ñôøi naøy chöùng quaû giaûi thoaùt. Khi ñaõ chöùng ñaéc, vò aáy baøy toû: “Ta ñaõ heát sanh töû, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân ñôøi sau nöõa”.

Ma-ha-nam vaø caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.
157. Khi aáy Ñöùc Theá Toân an cö kieát haï taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la-veä. Baáy giôø vaøo cuoái muøa haï, coù nhieàu Tyø-kheo taäp hôïp ôû giaûng ñöôøng may y cho Ñöùc Phaät. Sau khi may y, caùc Tyø-kheo suy nghó: “Chuùng ta ñaõ may vaù y xong roài, haõy theo Ñöùc Phaät du haønh”. Thích-ma-nam nghe noùi caùc Tyø-kheo may vaù y ñaõ xong seõ theo Phaät du haønh, nghe nhö vaäy, oâng ta ñeán gaëp Ñöùc Phaät, laïy saùt chaân Ngaøi, roài ngoài qua moät beân, baïch: –Thaân taâm cuûa con ñang raát naëng neà, trì ñoän, khoâng coøn phaân bieät ñöôïc gì caû, tuy coù nghe phaùp nhöng taâm khoâng caûm thaáy thích thuù. Taïi sao? Con nghe caùc Tyø-kheo may vaù y ñaõ xong, seõ theo Phaät du haønh, neân con suy nghó: “Bao giôø môùi gaëp laïi Theá Toân vaø caùc Tyø- kheo ñeå tu taâm?”.

Ñöùc Phaät daïy: –Ta vaø caùc Tyø-kheo tuy rôøi khoûi nôi naøy nhöng oâng muoán luoân luoân ñöôïc thaáy Nhö Lai vaø caùc Tyø-kheo, phaûi duøng phaùp nhaõn, chí taâm quan saùt, thöôøng tu taäp naêm vieäc. Theá naøo laø naêm? Ñoù laø ñaày ñuû tín taâm, thöôøng tuøy thuaän giaùo phaùp, chaúng phaûi khoâng coù tín taâm maø tuøy thuaän giaùo phaùp. Trì tònh giôùi tuøy thuaän giaùo phaùp, chaúng phaûi phaù giôùi maø tuøy thuaän giaùo phaùp. Ña vaên tuøy thuaän giaùo phaùp, chaúng phaûi ít hieåu bieát maø tuøy thuaän giaùo phaùp. Khoâng phaûi keo kieät maø thöïc haønh boá thí, vì taâm xaû neân thöôøng haønh boá thí. Khoâng phaûi tu taâm trí tueä baèng ngu si, vì taâm trí tueä neân coù theå phaân bieät hình töôùng caùc phaùp. Theá neân, naøy Ma-ha-nam, ai muoán thöôøng thaáy Ñöùc Phaät vaø caùc Tyø-kheo phaûi thöôøng tu taäp naêm phaùp nhö vaäy vaø saùu phaùp nieäm. Ai thöïc hieän ñöôïc nhö theá, ta cuøng chuùng Tyø-kheo luoân luoân coù ôû tröôùc maët hoï. Taêng coù nghóa laø hoøa hôïp. Ma-ha-nam nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû ñaûnh leã roài töø giaõ. 158. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Baáy giôø Thích-ma-nam ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, ngoài qua moät beân, baïch: –Thöa Theá Toân, theo nhö con hieåu yù nghóa lôøi Phaät daïy, taâm ñöôïc ñònh môùi ñaéc giaûi thoaùt. Nhö vaäy thì ñaéc ñònh tröôùc, giaûi thoaùt sau; hay giaûi thoaùt tröôùc, ñaéc ñònh sau; hay ñònh vaø giaûi thoaùt cuøng ñaéc moät laàn? Ñaây laø vieäc con chöa töøng gaëp, chöa töøng laøm, chöa töøng phaùt sanh trong quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai. Theá Toân im laëng khoâng ñaùp. Ma-ha-nam hoûi laàn thöù hai, thöù ba, Nhö Lai vaãn im laëng khoâng ñaùp. Toân giaû A-nan ñang ôû beân caïnh Nhö Lai, caàm quaït quaït Phaät, suy nghó: “Ma-ha-nam ñem yù nghóa thaâm dieäu thöa hoûi Ñöùc Theá Toân, Theá Toân ñang vöøa môùi khoûi beänh, khí löïc coøn yeáu, chöa thuyeát phaùp ñöôïc. Ta seõ thay Ngaøi löôïc noùi moät ít giaùo phaùp ñeå oâng ta ñi veà”. Toân giaû A-nan nghó nhö theá roài, baûo vôùi Thích-ma-nam: –Ñöùc Nhö Lai coù giaûng daïy veà höõu hoïc giôùi vaø voâ hoïc giôùi, höõu

hoïc ñònh vaø voâ hoïc ñònh, höõu hoïc tueä vaø voâ hoïc tueä, höõu hoïc giaûi thoaùt vaø voâ hoïc giaûi thoaùt. Ma-ha-nam baïch Toân giaû A-nan: –Theá naøo laø hoïc giôùi, voâ hoïc giôùi; hoïc ñònh, voâ hoïc ñònh; hoïc tueä, voâ hoïc tueä; hoïc giaûi thoaùt, voâ hoïc giaûi thoaùt, do Ñöùc Nhö Lai giaûng daïy? Toân giaû A-nan ñaùp: –Thaùnh chuùng cuûa Nhö Lai soáng trong giôùi luaät, hoä trì Ba-la-ñeà-moäc-xoa, ñaày ñuû uy nghi, chaùnh haïnh, ñoái vôùi toäi loãi nhoû nhaët, taâm cuõng sôï haõi, giöõ gìn ñaày ñuû giôùi caám. Ñaây laø trì giôùi ñaày ñuû. Vò aáy nhaøm chaùn phaùp aùc, duïc, baát thieän, lìa duïc sanh hyû laïc, nhaäp Sô thieàn, cho ñeán ñeä Töù thieàn. Ñaây laø ñaéc thieàn ñònh. Vò aáy nhö thaät tri veà khoå, nhö thaät tri veà khoå taäp, nhö thaät tri veà khoå dieät, nhö thaät tri veà khoå dieät ñaïo. Vôùi tri kieán nhö vaäy, ñoaïn naêm haï phaàn keát laø: thaân kieán, giôùi caám thuû, nghi ngôø, tham duïc, saân haän. Sau khi ñoaïn naêm haï phaàn keát, ñöôïc hoùa sanh ñeán caûnh giôùi khaùc ñeå ñaéc Nieát-baøn. Vò naøy goïi laø A-na-haøm, khoâng coøn taùi sanh ñeán Duïc giôùi naøy nöõa. Ñaây goïi laø höõu hoïc giôùi, höõu hoïc ñònh, höõu hoïc tueä, höõu hoïc giaûi thoaùt.

Vaøo luùc khaùc, vò aáy ñoaïn taän caùc höõu laäu, ñaéc voâ laäu taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong phaùp naøy töï bieát chöùng ñaéc voâ sanh; sanh töû ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng coøn thoï thaân ôû ñôøi sau. Luùc ñoù vò aáy ñaéc voâ hoïc giôùi, voâ hoïc ñònh, voâ hoïc tueä, voâ hoïc giaûi thoaùt. Naøy Ma-ha-nam, vì vaäy Ñöùc Phaät giaûng daïy coù höõu hoïc vaø voâ hoïc. Khi aáy Ma-ha-nam nghe lôøi daïy naøy, hoan hyû ñaûnh leã roài töø giaõ. Sau khi Ma-ha-nam ñi chöa bao laâu, Ñöùc Phaät hoûi A-nan: –Caùc Tyø-kheo cuøng chuùng hoï Thích ôû nöôùc Ca-tyø-la-veä naøy coù cuøng nhau giaûng luaän nhöõng yù nghóa saâu xa nhö vaäy khoâng? A-nan baïch Phaät: –Caùc Tyø-kheo vaø chuùng hoï Thích ôû nöôùc Ca-tyø-la-veä naøy thöôøng baøn luaän vôùi nhau veà yù nghóa saâu xa nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Caùc Tyø-kheo cuøng chuùng hoï Thích ôû nöôùc Ca-tyø-la-veä naøy ñöôïc thuaän lôïi to lôùn, ñaõ hieåu roõ veà tueä nhaõn cuûa thaùnh hieàn nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 159. Toâi nghe nhö vaày:

Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Baáy giôø Thoâ Thuû Thích ñeán gaëp Ma-ha-nam hoûi: –Nhö Lai giaûng daïy veà Tu-ñaø-hoaøn, coù bao nhieâu baát hoaïi tín? Ma-ha-nam ñaùp: –Theo lôøi daïy cuûa Nhö Lai, vò Tu-ñaø-hoaøn coù boán chi baát hoaïi tín. Ñoù laø ñoái vôùi Phaät baát hoaïi tín, vôùi Phaùp..., vôùi Taêng..., vôùi Thaùnh giôùi ñaõ thoï baát hoaïi tín. Thoâ Thuû Thích noùi: –Baïn khoâng neân noùi Ñöùc Nhö Lai giaûng thuyeát boán Baát hoaïi tín. Vì sao? Nhö Lai chæ daïy coù ba baát hoaïi tín. Ñoù laø khoâng ñöôïc hoaïi tín ñoái vôùi Tam baûo. Hai ngöôø i phaâ n vaân tranh caõi theo yù kieán cuûa mình, khoâng theå xaùc quyeát neâ n cuøng ñi ñeán gaëp Phaä t, ñaûnh leã saùt döôùi chaâ n, ngoài qua moät beân, thænh Phaät giaû i quyeát choã nghi ngôø. Ma-ha-nam baïc h Phaät:

–Thöa Theá Toân, Thoâ Thuû Thích naøy ñeán gaëp con hoûi: “Nhö Lai daïy coù bao nhieâu baát hoaïi tín?”. Con ñaùp: “Nhö Lai daïy coù boán Baát hoaïi tín laø Tam baûo vaø Thaùnh giôùi ñaõ thoï”. Thoâ Thuû Thích noùi: “Nhö Lai chæ daïy coù ba Baát hoaïi tín laø Tam baûo, taïi sao noùi coù boán?”. Baïn aáy noùi ba laàn nhö vaäy, con ñeàu ñaùp: “Söï thaät Nhö Lai noùi coù boán, khoâng noùi coù ba”. Caû hai chuùng con khoâng hieåu nhau. Thoâ Thuû Thích ñöùng daäy baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, giaû söû Phaät khoâng daïy con, Taêng khoâng daïy con, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Trôøi, Ma, Phaïm, nhöõng haïng aáy ñeàu khoâng daïy con höôùng ñeán vôùi Phaät, con cuõng nhaát taâm höôùng veà Phaät, Phaùp, Taêng. Phaät baûo Ma-ha-nam: –Thoâ Thuû Thích neâu baøy nhö vaäy, oâng ñaùp theá naøo? Ma-ha-nam baïch Phaät: –Nhö vaäy con khoâng coøn gì ñeå ñaùp, ngoaøi Phaät phaùp ra khoâng coù choã thieän naøo khaùc, ngoaøi Phaät phaùp ra khoâng coù choã chaân thaät naøo khaùc, khoâng coøn choã naøo ñuùng vaø hoaøn thieän hôn nöõa. Phaät baûo Ma-ha-nam: –Töø nay veà sau oâng neân hieåu raèng: coù ñaày ñuû boán Baát hoaïi tín laø

Phaät, Phaùp, Taêng vaø Thaùnh giôùi ñaõ thoï. Thoâ Thuû Thích vì khoâng hieåu roõ neân ñaõ baøy toû nhö vaäy, khi nghe Phaät giaûng lieàn hieåu roõ. Ma-ha-nam vaø Thoâ Thuû Thích nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 160. Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-tyø-la- veä. Baáy giôø nhöõng ngöôøi hoï Thích trong nöôùc taäp hôïp ôû choã bình luaän. Sau khi an toïa, nhöõng ngöôøi naøy cuøng nhau baøn baïc, noùi vôùi Ma- ha-nam: –Khoâng coù lieân heä giöõa tröôùc vaø sau. Theo yù oâng thì laáy nhaân gì ñeå laøm quaû sau? Thoâ Thuû Thích ñöôïc Nhö Lai thoï kyù oâng aáy ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, chæ coøn sanh töû baûy laàn trong coõi trôøi, ngöôøi thì vöôït qua bôø khoå, nhöng oâng ta ñaõ phaïm giôùi caám uoáng röôïu, vaäy maø Phaät coøn thoï kyù ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn. Nhö vaäy thì coù lieân heä gì giöõa tröôùc vaø sau? Hoï laïi baûo Ma-ha-nam: –OÂng haõy ñeán gaëp Theá Toân hoûi veà yù nghóa naøy. Ma-ha-nam theo lôøi noùi aáy, ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, ngoài qua moät beân, baïch Phaät: –Nhöõng ngöôøi hoï Thích ôû Ca-tyø -la taä p hôïp nôi choã baø n luaä n. Taïi ñoù hoï lyù luaän vôùi con theá naøy: “Caùi gì laø tröôùc vaø sau? Khi Thoâ Thuû Thích qua ñôøi, Nhö Lai ñaõ thoï kyù oâng ta ñaé c Tu- ñaø -hoaøn, sanh töû baû y laà n trong coõi nhaâ n thieân, thì vöôït qua bôø khoå, nhöng Thoâ Thuû Thích phaï m giôù i caám, phoùng daä t, uoáng röôï u. Neá u oâng ta ñöôïc thoï kyù ñaé c quaû Tu-ñaø -hoaøn, nhö vaä y bieát raè ng khoâ ng coù quan heä tröôùc vaø sau”.

Ñöùc Phaät daïy: –Ngöôøi naøo toân xöng Ta laø Thieän Theä, Theá Toân, khi goïi laø Thieän Theä taát hoï coù taâm höôùng ñeán Thieän Theä. Ñeä töû Hieàn thaùnh coù taâm chaùnh nieäm, thaáy ñuùng ñaén neân mieäng toân xöng Thieän Theä. Naøy Ma-ha-nam, vò Thaùnh ñeä töû moät loøng quy y Phaät, Phaùp, Taêng, Tam baûo neân ñaéc trí nhanh nhaïy, trí saéc beùn, trí xa lìa, trí hôïp vôùi ñaïo,

khoâng ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh vaø coõi khaùc, ñaéc taùm giaûi thoaùt, ñaéc thaân chöùng, ñaày ñuû taùm giaûi thoaùt, soáng ñaày ñuû vôùi giôùi, duøng trí tueä thaáy roõ, döùt saïch caùc laäu. Vò naøy goïi laø ñaéc caâu phaàn giaûi thoaùt A-la-haùn. Laïi nöõa, naøy Ma-ha-nam, vò Thaùnh ñeä töû nhö treân ñaõ noùi, nhöng chæ ñaéc tueä giaûi thoaùt A-la-haùn vì khoâng ñaéc taùm giaûi thoaùt. Laïi nöõa, naøy Ma-ha-nam, vò ñeä töû Hieàn thaùnh heát loøng quy y Phaät, ngoaøi ra nhö treân..., thaân chöùng A-na-haøm, thaønh töïu taùm giaûi thoaùt, nhöng chöa heát caùc laäu. Naøy Ma-ha-nam, vò ñeä töû Hieàn thaùnh moät loøng quy y Phaät nhö treân, khoâng ñoïa ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sanh, khoâng ñoïa vaøo neûo aùc; ñoái vôùi chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, tuøy thuaän khoâng traùi nghòch, goïi laø Kieán ñaïo. Naøy Ma-ha-nam, vò ñeä töû Hieàn thaùnh moät loøng quy y Phaät nhö treân ñaõ noùi, tin theo giaùo phaùp cuûa Phaät, tuøy thuaän vôùi giaûi thoaùt, goïi laø Tín giaûi thoaùt. Naøy Ma-ha-nam, vò ñeä töû Hieàn thaùnh tin theo lôøi Phaät, hoan hyû tu taäp, chaáp nhaän naêm phaùp laø: tín, taán, nieäm, ñònh, tueä, khoâng ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, goïi laø Kieân phaùp. Naøy Ma-ha-nam, vò ñeä töû Hieàn thaùnh tin moät phaàn lôøi Phaät, chaáp nhaän yeâu thích naêm phaùp ôû treân, khoâng ñoïa ba ñöôøng aùc, goïi laø Kieân tín. Naøy Ma-ha-nam, neáu ta noùi maø röøng caây Sa-la hieåu ñöôïc yù nghóa, thì vieäc naøy khoâng ñuùng, nhöng giaû söû chuùng hieåu

ñöôïc yù nghóa thì ta cuõng thoï kyù chuùng ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn. Vôùi yù nghóa naøy, taïi sao ta khoâng thoï kyù cho Thoâ Thuû Thích ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn! Vì sao? Thoâ Thuû Thích khoâng phaïm taùnh giôùi, chæ phaïm giaù giôùi, khi laâm chung laïi saùm hoái vieäc ñaõ laøm, nhôø saùm hoái neân giôùi ñöôïc troïn veïn. Ngöôøi coù phaïm toäi nhoû, bieát saùm hoái ñaày ñuû, taïi sao khoâng thoï kyù Thoâ Thuû Thích ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn! Thích Ma Nam nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû ñaûnh leã roài töø giaõ. Keä toùm löôïc: Öu-baø-taéc laø gì Ñaéc quaû, taát caû haïnh Töï khinh vaø truù xöù

Möôøi moät cuøng möôøi hai Giaûi thoaùt vôùi Xaù-ly Thoâ Thuû laø ñuû möôøi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.